

Súd: Krajský súd Prešov
Spisová značka: 23CoP/54/2022
Identifikačné číslo súdneho spisu: 8722203023
Dátum vydania rozhodnutia: 15. 12. 2022
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: Mgr. Miloš Kolek
ECLI: ECLI:SK:KSPO:2022:8722203023.2

Uznesenie

Krajský súd v Prešove v senáte zloženom z predsedu senátu Mgr. Miloša Koleka a členov senátu JUDr. Elišky Wagshalovej a JUDr. Ingrid Kalinákovej v veci starostlivosti o mal. deti: A. B., nar. XX.X.XXXX a C. B., nar. X.X.XXXX, t.č. bytom u matky, maloleté deti zastúpené Úradom práce sociálnych vecí a rodiny Poprad, mal. deti rodičov otca: D. E. B., nar. XX.X.XXXX, bytom F.. XXA/X, XXXX G., H. H. a matky D. I. B., nar. XX.XX.XXXX, bytom B., J. XXX, v konaní začatom na návrh otca o vydanie neodkladného opatrenia, o odvolaní otca proti uzneseniu Okresného súdu Poprad č.k. 14P/171/2022 - 69 zo dňa 10.11.2022 takto

rozhodol:

Potvrďuje uznesenie.

II. Žiaden z účastníkov nemá nárok na náhradu trov odvolacieho konania.

odôvodnenie:

Súd prvej inštancie napadnutým uznesením zamietol návrh otca na vydanie neodkladného opatrenia a rozhodol, že žiaden z účastníkov nemá nárok na náhradu trov konania. Uznesenie odôvodnil tým, že otec návrhom z 27.10.2022 žiadal vydať neodkladné opatrenie, ktorým by súd predbežne určil povinnú školskú dochádzku pre maloletého A. a pre maloletú C. na škole vo G.. Ďalej žiadal, aby maloletý A. a maloletá C. boli zverení do jeho výchovnej starostlivosti. Ďalej žiadal upraviť styk matky s maloletými deťmi. Navrhoval, aby neodkladné opatrenie trvalo do doby právoplatnosti rozhodnutia vo veci a úprave rodičovských práv a povinností vedenej na súde vo G..

Súd uviedol, že dňa 28.10.2022 vylúčil časť návrhu otca na určenie povinnej školskej dochádzky pre maloletú C. z dôvodu, že na tamomšom súde sa vedie konanie ohľadom maloletej C. o určenie povinnej školskej dochádzky.

Súd prvej inštancie poukázal na odôvodnenie návrhu otcom, podľa ktorého dňom 21.04.2021 došlo k zmene pomerov v živote a v starostlivosti o maloletú C. a A. tým, že obe deti opakovane a dlhodobo odmietali ísť k ich matke, a teda deti boli od 21.04.2021 v starostlivosti otca. Vyšetrenie detským psychológom, certifikovaným súdnym znalcom K. K.. L.. E.. L.. F.. M. uvádza vyjadrenie dcéry C., že matka na ňu kričala a fyzicky ju trestala bitím po nohách. Otec poukázal na to, že v dôsledku pandémie COVID na rozdiel od Slovenskej republiky v Rakúsku neboli znemožnené športové tréningy. Od 01.09.2021 otec s deťmi bývali vo G. a jeho syn navštevoval viaceré športové tréningy, rovnako aj dcéra C., aj keď v menšom rozsahu. Otec poukázal na to, že deti v meste G. navštevovali v školskom roku 2021/2022 základnú školu s veľmi dobrými výsledkami. Poukázal na vyjadrenie učiteľky dcéry C., podľa ktorého je v aktuálnom veku dieťaťa potrebné rozvíjať stabilné a trvalé priateľstvá, ktoré majú veľký význam z hľadiska vývinovej psychológie. Prípadná zmena školy sa pre maloletú C. neodporúča, pretože by to mohlo mať negatívny vplyv na jej budúce školské výsledky. Otec v návrhu poukázal na to, že obe

deti majú preukázateľne obvyklý pobyt v Rakúsku vo G., pretože sa na tejto adrese zdržiavajú a bývajú od 01.09.2022, a teda miestne príslušný je súd L. G.. Poukázal ďalej na to, že na tomto súde prebieha súdne konanie o úpravu práv a povinností voči maloletým deťom vo veci samej, a do ukončenia tohto konania nie je možné na inom súde začať konanie týkajúce sa tej istej veci. Poukázal na súdne konanie o návrat detí do Slovenskej republiky, kde psychológ L. B. zmanipuloval a sfaľšoval vyjadrenie pre súd. Otec pripravuje trestné oznámenie na neho. Otcom splnomocnená advokátka zanedbala vypracovanie odvolania, pričom advokát otca pripravuje trestné oznámenie na jeho advokátku. Pracovníci súdu sfaľšovali a zmanipulovali výkon súdneho rozhodnutia, brachiálnym spôsobom zneužili políciu a deti násilným spôsobom dňa 17.10.2022 vyniesli z bytu a odovzdali matke, pričom ani A. ani C. nechceli ísť k matke. Voči rozhodnutiu rakúskeho súdu o návrat detí do Slovenskej republiky pripravuje jeho advokát sťažnosť na Európsky súd pre ľudské práva. K aktuálnemu pobytu matky u detí uviedol, že deti sú od 17.10.2022 na Slovensku, pričom do dňa podania návrhu (do 26.10.2022) nenavštevujú žiadnu školu a prestali s otcom a jeho rodinou úplne komunikovať.

Súd prvej inštancie poukázal na to, že uznesením Krajského súdu v Prešove 24CoP/41/2018 – 131 zo dňa 25.10.2018 bol upravený styk otca s maloletými deťmi. Z rozsudku Okresného súdu Poprad 15P/227/2014 zo dňa 17.06.2016, ktorý nadobudol právoplatnosť 04.04.2017, vyplýva, že súd zveril maloleté deti do starostlivosti matky. Napriek rozhodnutiu Krajského súdu v Prešove 24CoP/41/2018 zo dňa 25.10.2018 otec neodovzdal maloleté deti matke a odišiel s nimi mimo územia Slovenskej republiky. Uznesením Okresného súdu Poprad 14Em/5/2019 – 196 zo dňa 17.09.2021 súd nariadil výkon rozhodnutia odňatím detí zo starostlivosti otca a ich odovzdanie do starostlivosti matky. K výkonu rozhodnutia nedošlo, pretože otec sa s deťmi na adrese nezdržiaval. Následne matka tieto skutočnosti oznámila orgánom činným v trestnom konaní a súd zistil, že voči otcovi detí bolo v zmysle § 206 ods. 1 Trestného poriadku vznesené obvinenie pre prečin marenia výkonu úradného rozhodnutia.

Za daných okolností súd dospel k záveru, že návrh otca na vydanie neodkladného opatrenia je nedôvodný a to z viacerých hľadísk. Pokiaľ by súd neodkladným opatrením rozhodol o zmene výchovného prostredia maloletých detí, v podstate by prejudikoval rozhodnutie vo veci samej, čo bez náležitého a dôkladného zistenia skutočného stavu, prešetrenia pomerov, nie je v rámci neodkladného opatrenia objektívne možné. Taktiež nie je možné nateraz rozhodnúť o zmene výchovného prostredia a to z dôvodu, že sa vedie voči otcovi trestné stíhanie, a preto súd je toho názoru, že keďže sa jedná o trestné stíhanie týkajúce sa statusu mal. detí, nie je možné bez dôkladného zistenia skutočného stavu rozhodnúť. Súd vzal v úvahu, že otec doteraz nedodržiaval a neriadil sa právoplatným súdnym rozhodnutím ohľadne mal. detí a bez akéhokoľvek právneho titulu ich zadržoval mimo územia Slovenskej republiky. V neposlednom rade je pre právne posúdenie veci právne irelevantné tvrdenie otca, že neodkladné opatrenie má trvať do doby právoplatnosti rozhodnutia vo veci úpravy rodičovských práv a povinností vedenej na Okresnom súde „DONAU STADT WIEN“, keďže mal. deti sú občanmi Slovenskej republiky. Pokiaľ súd zamietol návrh otca na zmenu výchovného prostredia, nemohol ani rozhodnúť o úprave styku matky s mal. deťmi. Za daných okolností súd návrh otca považoval za predčasný, ničím nepodložený a prípadné rozhodovanie o zmene výchovného prostredia by bolo možné jedine v riadnom konaní, v ktorom by súd vykonal všetky dôkazy na zistenie objektívneho skutočného stavu.

Proti tomuto uzneseniu v zákonom stanovenej lehote podal odvolanie otec. Uviedol, že súčasťou návrhu na vydanie neodkladného opatrenia bol aj znalecký posudok súdneho znalca pre odbor detskej psychológie, ktorý v predmetnom znaleckom posudku konštatuje, že obe maloleté deti boli vystavené psychickému násiliu zo strany matky detí, a vtedy 8 ročná dcéra C. bola vystavená fyzického násiliu zo strany matky detí. Tento dôkaz súd vo svojom rozhodnutí vôbec nezohľadnil. Ďalej poukázal na aktuálny kritický stav, v ktorom sa maloleté deti nachádzajú. Od 17.10.2022, majú úplne zablokovanú komunikáciu s otcom, a s celou otcovou rodinou, pričom dovtedy každodenne používali viaceré komunikačné platformy, vrátane telefonovania, sms správ, Skype a podobne. Kolízny opatrovník na viaceré výzvy od celej rodiny otca nereaguje, pravdepodobne z dôvodu priateľských väzieb s matkou detí. Poukázal na to, že dcéra C. za obdobie od 17.10.2022 do 10.11.2022, to znamená za 24 dní bola v škole len 3 dni, teda deti si neplnia povinnú školskú dochádzku. Existuje podľa otca teda podozrenie, že matka sa musela k maloletým deťom násilnícky správať fyzickým a psychickým násilím, pričom deti protestujú proti takémuto násiliu tak, že odmietajú ísť do školy. Namietal porušenie zákona o rodine § 187 ods. 2 CSP, §

191 ods. 1 CSP, a § 209 ods. 2 CSP. Odvolanie ďalej odôvodnil ochranou zdravia detí. Poukázal na vážne ortopedické problémy, hlavne na synovi A., a na to, že bolo dokázané lekárskymi správami, že za obdobie 25.06.2018 do 07/2020 vývoj A. a analogicky aj C. z ortopedického pohľadu je negatívny. Bolo zistené plochonožie, deformita členkov. Za obdobie od júla 2020 do apríla 2021 lekárske správy dokazujú, že vývoj A. a aj C. z ortopedického pohľadu sa za toto obdobie podstatne zhoršil, a to aj napriek tomu, že deti majú ortopédom nariadené cvičiť. Všetkými ortopédmi bolo zhodne zistené plochonožie 2. a 3. stupňa (v predchádzajúcom období plochonožie 1. a 2. stupňa), pokročilá deformita členkov, skolióza 1B stupňa, pričom v mesiaci júl 2020 nebola žiadna skolióza. Týmto lekárskymi správami a znaleckým posudkom je preukázané, že matka detí zanedbala starostlivosť od mesiaca 06/2018 do mesiaca 04/2021. Teda skoro 3 roky maloleté deti nezdravo rástli, respektíve sa vyvíjali. Za obdobie od apríla 2021 do októbra 2022 (kedy boli deti v starostlivosti otca) znalecký posudok súdneho znalca dokazuje, že vývoj A. z ortopedického pohľadu sa zlepšil. Súd prvej inštancie tieto dôkazy ani len nespomenul. Ďalej odvolanie odôvodnil porušením dohovoru o právach detí, kedy malo byť porušené právo maloletých detí vyjadriť svoj názor. Deti vo veku 11 a 9 rokov sú schopné samostatne vyjadriť svoj názor a sú dostatočne rozumovo vyspelé. Súd prijal návrh dňa 27.10.2022 a uznesenie vydal 10.11.2022, teda po 14 dňoch od prijatie návrhu, Počas celej doby rozhodovania súdu sa deti nachádzali v obvode súdu, pričom základná škola, ktorú deti navštevujú, sa nachádza pár metrov od budovy súdu, teda neexistujú dôvody pre ktoré by deti nemohli byť súdom pred vydaním rozhodnutia vypočuté. V tomto smere poukázal na Nálezy Ústavného súdu Českej republiky, týkajúce sa zisťovania názoru dieťaťa. Ďalej odvolanie odôvodnil nezohľadnením obvyklého pobytu detí a vedomou izoláciou detí od miesta ich obvyklého pobytu. Uviedol, že všetky predložené dôkazy nespochybniteľne dokázali a osvedčili, že maloleté deti majú obvyklý pobyt od 01.09.2021, teda viac ako 14 mesiacov, v meste G.. Deti sú plne integrované v mieste obvyklého pobytu po každej stránke. Navrhované neodkladné opatrenie bolo a je v najlepšom záujme detí, pretože práve navrhované neodkladné opatrenie riešilo len jeden jediný nedostatok týkajúci sa práv detí, a to kontakt s matkou respektíve matkinými rodinnými príslušníkmi. Deti mali a majú najneskôr od 02.09.2021 stredobod svojich životných záujmov vo G.. Z hľadiska rodinných väzieb žili v spoločnej domácnosti so svojim otcom. Z hľadiska sociálnych väzieb sa stretávali so svojimi priateľmi vo G.. Z jazykového hľadiska sa nachádzajú v prostredí kde komunikovali v nemeckom jazyku. Z hľadiska školskej dochádzky navštevovali školské zariadenie vo G.. Z hľadiska trávenia voľného času navštevovali pravidelne kurzy a aktivity vo G.. Uznesenie súdu je zjavne nezákonné, pretože nerešpektuje právo dieťaťa na hájenie jeho najlepšieho záujmu. Navrhol, aby odvolací súd napadnuté uznesenie zmenil tak, že návrhu vyhovie a nariadi neodkladné opatrenie.

Vo vyjadrení k odvolaniu matka aj kolízny opatrovník navrhli napadnuté uznesenie potvrdiť.

Odvolací súd preskúmal napadnuté rozhodnutie ako aj konanie, ktoré mu predchádzalo, a zistil, že rozhodnutie súdu prvej inštancie je vo výroku vecne správne. Súd prvej inštancie správne rozhodol, odvolací súd k jeho rozhodnutiu dodáva, že keďže súd rozhodoval o návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia, dokazovanie sa v zásade nevykonáva a súd vychádza z osvedčených skutočností. Zo spisu vyplýva, že osvedčené boli nasledovné právne významné skutočnosti:

Rozsudkom Okresného súdu Poprad 15P/227/2014 – 353 zo dňa 17.06.2016, ktorý nadobudol právoplatnosť 04.04.2017, boli maloletí A. a maloletá C. zverení do výchovnej starostlivosti matky. Otec bol zaviazaný prispievať na ich výživu sumou 120,- a 100,- eur mesačne. Týmto rozsudkom bol upravený aj styk otca s maloletými deťmi.

Rozsudkom Okresného súdu Bratislava I., sp.zn. 3P/235/2016 – 945 zo dňa 09.09.2019, ktorý nadobudol právoplatnosť 31.10.2021, bolo rozvedené manželstvo rodičov maloletých detí. Obe maloleté deti boli zverené do starostlivosti matky a bol upravený styk otca s maloletými deťmi.

Uznesením Krajského súdu v Prešove sp.zn. 24CoP/41/2018 zo dňa 25.10.2018 bolo nariadené neodkladné opatrenie, ktorým bol upravený styk otca s maloletými deťmi, každý páry týždeň kalendárneho mesiaca od piatku od 14.00 hod. do nedele do 14.30 hod.

Z návrhu vyplýva, že otec nerešpektoval rozhodnutia súdu. Maloleté deti po ukončení styku nevrátili matke, a odišiel s nimi žiť do G. v období od septembra 2021 do októbra 2022.

K návrhu je priložená písomnosť vypracovaná prof. F. M., ktoré je však v nemeckom jazyku. Nie je preto možné presne zistiť čoho sa týka. K prekladu, ktorý uviedol otec v návrhu vyplýva, že matka bola na C. veľmi nahnevaná a vždy kričala, matka ju udrela do nôh, robila to každý deň. Odvolací súd podotýka, že matka sa tohto vyšetrenia nezúčastnila, a preto môže byť záver aj nesprávny.

Z predložených listín aj z návrhu otca vyplýva, že v konaní o návrat maloletých detí bolo rakúskym súdom rozhodnuté, že maloleté deti majú byť vrátené na územie Slovenskej republiky. Z návrhu vyplýva, že sa tak aj stalo 17.10.2022.

Zo Znaleckého posudku č. 26/2021, znaleckej organizácie E. - K. - A., F., ktorý predložil otec, vyplýva, že maloletý A. a maloletá C. majú totožné deformity, t.j. skoliózu chrbtice, plochonožie s poklesom priečnej a pozdĺžnej klenby oboch nôh. Klinický stav je horší ako dňa 29.07.2020. Skôr došlo k jeho miernemu zhoršeniu. Je zrejmé, že efekt doporučenej liečby je prakticky nulový. Podľa znaleckej organizácie jediným vysvetlením zhoršenia ortopedického nálezu u oboch súrodencov je buď nesprávna technika doporučeného cvičenia, alebo jeho úplná absencia.

Za daného skutkového stavu odvolací súd považuje za potrebné uviesť nasledovné. Zatiaľ sa javí, že súd príslušný konať o úprave práva a povinnosti k maloletým deťom je Okresný súd Poprad, ktorý naposledy o právach a povinnostiach k maloletým deťom ako poručenský súd rozhodoval. Aj keď po rozhodnutí Okresného súdu Poprad, konal vo veci rozvodu a úpravy práv a povinností k maloletým deťom aj Okresný súd Bratislava I., tým nedošlo k zmene príslušnosti, pretože Okresný súd Bratislava I., konal o právach a povinnostiach k maloletým deťom z dôvodu, že s konaním o rozvod bolo spojené aj konanie o úpravu práv a povinností k mal. deťom.

K premiestneniu detí do Viedne došlo neoprávnene bez súhlasu druhého rodiča detí, a preto nie je možné za miesto obvyklého pobytu maloletých detí považovať G., aj keď sa tam deti zdržiavali dlhšiu dobu.

V konaní bolo osvedčené a odvolaciemu súdu je to známe aj z jeho úradnej činnosti, že právoplatnými rozhodnutiami súdu bolo rozhodnuté o zverení maloletých detí do starostlivosti matky, a že otec tieto rozhodnutia nerešpektoval. Ak má dôjsť k zmene rozhodnutia o zverení mal. detí matke, má sa tak stať v riadnom konaní, v ktorom by malo byť preukázané, že je v najlepšom záujme detí, aby bola zmenená osoba, ktorej sú deti zverené do osobnej starostlivosti. Neodkladným opatrením nie je vhodné takúto zmenu zrealizovať.

Obe deti trpia zdravotnými ortopedickými problémami – skolióza a ploché nohy. V konaní však nebolo osvedčené ani preukázané, že zhoršenie zdravotného stavu je následkom zavineného konania ich matky. Znalecký posudok predložený otcom je z obdobia roku 2021, teda nezaobera sa aktuálnym stavom. Ani prípadné zhoršenie zdravotného stavu detí v oblasti ortopedickej bez ďalšieho neznamená potrebu zmeny výchovy maloletých detí.

Otcom tvrdené závery znaleckého posudku o tom, že matka maloletých detí fyzicky a psychicky týrala maloleté deti, neboli v konaní preukázané. Takýto záver nie je možné urobiť na základe jednej vety vytrhutej z kontextu. Pokiaľ otec chce tieto skutočnosti preukázať, je potrebné vykonať rozsiahlejšie dokazovanie. Odvolací súd opätovne podotýka, že matka sa nezúčastnila vyšetrenia u K. F. M., a preto môže byť jeho záver o trestaní dcéry matkou nesprávny.

Zisťovať názor dieťaťa v konaní, ktoré sa ho týka, je potrebné, avšak pri rozhodovaní o návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia to nie je vždy nevyhnutné ani možné. Odvolací súd je toho názoru, že pri rozhodovaní o návrhu otca na nariadenie neodkladného opatrenia nebolo nevyhnutné zisťovať názor detí. Názor detí určite bude potrebné zisťovať v konaní vo veci samej.

V konaní nebolo osvedčené, že matka bráni deťom komunikovať elektronicky s otcom. Naviac, otec mal možnosť využiť styk s deťmi upravený rozsudkom a tak mal možnosť udržiavať kontakt s deťmi. Odvolaciemu súdu je známe, že 23.11.2022 bolo otcovi doručené uznesenie o neodkladnom opatrení, ktorým bolo dočasne rozhodnuté o zákaze styku otca s deťmi, v čase rozhodnom pre napadnuté uznesenie ešte tento zákaz neexistoval a otec mal právnu možnosť stretnúť sa s deťmi (aj keď odvolaciemu súdu nie je známe, či ju využil).

Naviac návrh na zmenu výchovy podaný otcom nie je dočasnou úpravou práv a povinností k maloletým deťom. Javí sa to skôr ako trvalá úprava. Rovnako predbežné určenie povinnej školskej dochádzky vo G. nemá charakter dočasnej úpravy, a taktiež ani nie je vhodné za situácie, keď rakúsky súd rozhodol o povinnosti otca navrátiť maloleté deti na Slovensko, určovať im povinnú školskú dochádzku vo G..

Odvolací súd poukazuje na preukázateľné nerešpektovanie rozhodnutí súdov otcom (únos detí), ktoré určite nie je pre maloleté deti príkladom, ako sa správať. Z takéhoto konania otca vyplývajú odôvodnené obavy pred zverením maloletých detí do jeho starostlivosti.

V konaní nebolo osvedčené, že deti bezdôvodne zanedbávajú školskú dochádzku a už vôbec nebolo dokázané, že deti takto reagujú na násilie zo strany matky.

Z uvedených dôvodov aj odvolací súd považuje návrh otca za neodôvodnený. Zo skutočností, ktoré boli osvedčené, ani nie je možné urobiť záver, že je v najlepšom záujme detí, aby boli zverené do osobnej starostlivosti otca. V konaní nebolo osvedčené, že je potrebné predbežne určiť maloletým deťom povinnú školskú dochádzku vo G.. Zmenu rozhodnutia o výchove detí je potrebné riešiť v riadnom konaní, po vykonaní dokazovania, nie iba neodkladným opatrením. Z uvedených dôvodov odvolací súd rozhodnutie súdu prvej inštancie potvrdil postupom podľa § 2 ods. 1 CSP, v spojení s § 387 ods. 1 CSP. Vecne správny je aj výrok o trovách konania, ktorý vyplýva z ust. § 52 CMP.

O trovách odvolacieho konania rozhodol odvolací súd podľa § 52 CMP, keďže taktiež nezistil dôvody na aplikáciu iného ustanovenia CMP o trovách konania.

Toto rozhodnutie bolo prijaté senátom odvolacieho súdu v pomere hlasov 3 : 0.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu odvolanie nie je prípustné.

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa (§ 420 CSP alebo 421 ods. 1 CSP).

Dovolanie sa podáva v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plyní znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy (§ 427 ods. 1 CSP).

V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh) (§ 428 CSP).

Dovolateľ musí byť v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom (§ 429 ods. 1 CSP). Povinnosť byť zastúpený advokátom neplatí za podmienok ustanovených v § 429 ods. 2 CSP.